

СТАРМАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодшња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Честитка Хаџи Лоји

кад је довршио петогодишњи курс у Терезијенштату,
и као што чујем, научно по мало и немачки.

Честитам ти, Хаџи Лојо,
Ти си данас frei! —
Ето видиш, робовању
Мора бити крај.

Не питам те, како с' пров'о
Fünfjährige Frist, —
Таке ствари не спадају
У шаљиви лист.

Но чим су те у ф а т и л и,
Ја сам dazumal
Таки знао и прориц'о:
Биће ти ф а т а л.

Е па ништа, пет година
Није Ewigkeit;
Ко изиђе из аришта
Свет му j' weit und breit.

Слобода је сваком створу
Мила, dort und hier, —
Ти си сада на слободи,
Gratuliere dir!

Ал где ћеш се настанити,
То би вол'о знат'
Да л' ћеш опет Сарајеву,
Lustig in die Stadt? —

Ил си можда варошкога
Живота већ satt
Па ћеш тражит' у горици
Sommeraufenthalt?!

Шетња по Новом Саду.

СХС.

Наши мили гости, што су поводом отварања изложбе женских рукотворина у тако лепом броју дошли у Нови Сад, врло су добро провели у Новом Саду, јер су врло лепо дочекани и угошћени били у — Карловцима и у Каменици. А ко је у Карловцима и у Каменици добро провео, тај може сматрати, да је у самом Новом Саду провео, јер као што је из географије познато, Карловци и Каменица су само предграђа новосадска, јер Карловцима ми шаљемо патријаре, а Каменица шаље нама незрело воће, које обоје може кадкад да нам грозницу и друге невоље навуче.

Кад човек дакле дође са стране у Нови Сад, те жељан наживати се новосадских наслада, оде на Карловачко Стражилово или у Каменичку башту, а он онда седне у хлад на зелену травицу, те — слушајући чаробну песму славујеву и жубор поточића — извади из џепа лист хартије беле — хотелски рачун новосадски, — у којем црно на бело (многи-ма је заиста црно!) цифрастим словима забележено стоји, да је за једну ноћ платио за ноћиште 9 фор. а. вр., осим облигатнога „трингелта,“ што га је дао, кад му је при поласку „штумабла“ своју верну руку пружила.

Лепа је установа, да сваки домаћин и сваки угоститељ мора свакога странца пријавити по полицији, иначе плаћа глобу од 50 новч. до 50 фор. Али би још лепша и благороднија установа била, кад би и сваки странац при поласку био дужан пријавити полицији свога угоститеља. Тако на прилику кад би морао јавити полицији какво му је вино изнашано, је ли домаћин натеривао да се пије или је остављао на вољу и према капацитету гостовог стомака, да ли му је допустио да сме на време лећи да спава, је ли му дао кључ од капије да би се у вече могао вратити кући, или му није дао, те је морао до ујутру седети у бирцузу, да ли се домаћин постарао да при ручку и вечери буде и лепих госпођица; је ли домаћин добро и без фелера певао „многаја љета“

или је при певању штучао, јесу ли чаше за вино довољно велике или су напротив какве напрукаре, — а што се угоститеља и бирташа тиче, ту да је дужност свакога госта пријавити полицији, да ли су им ови само један танак кајиш с леђа одерали, или су им целу кожу огулили и т. д.

Полиција је и онако љубопитљива, пак би ваљало и за такве ситнице да се интересује, те не би рђаво било, кад би се сад после изложбе женских рукотворина отворила у Новом Саду и једна изложба хотелских рачуна новосадских угоститеља. И таква би изложба била огледало нашег културног живота, а рачун, што ми га при поласку из Новог Сада показа на агенцији мој брат Кронич из Сомбора, добио би прву премију. Ал' он ваља да зна да је то кронична болест наших угоститеља, да праве такве рачуне.

Него ја сам се сад приликом доласка наших милих гостију уверио, да су чудновата времена настала. Тако, да је данас много теже бити гост него домаћин. Лако је домаћину: он само седи код своје куће па дочекује своје добре пријатеље и знанце, да му на ноге дођу, али бити гост, то је много тежи задатак, јер није то мала ствар одговорити свима гостинским дужностима а никоме се не замерити, уз то још задржати свој хумор, остати при чистој свести, одржати се на ногама и не заљубити се! Није то шала, одседети код једног домаћина за ручком до пет сахата после подне, па онда отићи на Стражилово за тим у Карловцима опробати сва редом вина из лагума нашег ваљаног и гостољубивог господара Тоше, п' онда се појавити у Каменици код брата Стеве, који госте увек с раширеним рукама и подрумским вратима дочекује, за тим опет доћи у Нови Сад на „пријатељску“ вечеру код каквог старог коншколара свог, ту саставити вечеру с „фруштуком“, па онда ићи спава-

ти — или бар тражити конака и узглавља, где би човек могао своју уморну (дакле тешку) главу наслопити и побринути се благовремено и за лавор, наравно ради умивања. Тешко је и угодити свима домаћима при ручку и вечери: домаћин хоће да политизира, домаћица жели да чује ко се жени и удаје, а ћерка би да јој се курише! Е сад реците ви мени, је ли то лак посао бити гост, па још ко није ни политичар, ни проводација, ни курмахер!

Гледећи овако лепо искупљену браћу са свију страна у Новом Саду, помислио сам, како би то лепо било, кад се никад не би ни растављали: кад би нешто сви Срби, што их год има на свету сви заједно живели у једном великом месту, те се увек састављали и добро проводили. Онда би се узајмно допуњавали, што једном делу народа нам данас фали, онда би га други део допунио и т. д. На пример, кад би браћа Панчевци и Сомборци увек становали у Новом Саду, онда би и Нови Сад имао већ једном своју сталну певачку дружину, до које овако никако да дође; кад би се Бечкеречани доселили да живе у Новом Саду, онда би и они имали своју српску читаоницу; кад би е Вршчани преместили, те дошли да се настане у Новом Саду, онда њихове уреднике не би више Србин „штучанвалг“ гонио; кад би се Карловци и Каменица пренели тако исто у Нови Сад, не би ми више пили чивутско прављено вино; кад би се Титељани могли растати са својим солгабировом, те се придружили нама у Новом Саду да живимо заједно, онда би се опростили оног арендатора, што бије људе чекићем по глави; кад би Београђани дошли да се настане у Новом Саду, не би морали слушати у Београду Мрашине мађарске наздравце; кад би се Футожани са поп-Лазиним благословом раселили, те дошли заједно са својим дуваном у Нови Сад да живе, не би морали ми пушити ову нашу

ПОДЛИСТАК

Ил' не ваља поп ил' не ваља село.

Трагично-комична збитија.
(Свршетак.)

По то је врло хрђава реченица за упоређивање ко све не ваља, — и тако поп поче опет ићи на аџилуке: проги, капетану, конзисторији. — Ал' сад га је већ терао малер за малером.

Пошље свог највернијег сељака, свог побратима, код неког величког човека „са јабуком“ — т. ј. по што је тај био једнаких начела шњиме и претпостављао „мутаве“ — гласнима, то је побратим понео разуме се неколико округлих, жутих, небушених посредника у промету светском. Ал' како је код нас све у благостању, то и сваки друм има своју механу по плану, а како је продрла цивилизација у све слојеве друштвене и како по свима струкама напредујемо, тако и код нас против неморалних и штетних коцкарских игара, поред казни и кривичних поступака, ударени су и намети те тако и на карте и на марварина. Е а нашто год се удари марка, то добија слободу приступа у званичност поступка и јавног извршења, па отуд' по јавним друмовима на јавним местима, куда и

механе спадају, држе се и сва потребна надлежна јавна, маркирања документа — па тако и карте, јер би неложно било презирати оно од чега држава користи вуче.

Попов побратим опет био је човек од реда и поретка, па је поштовао власт и радо играо карте: За то је ваљда и играо „џандара“ из уважења спрема тих чувара реда и поретка; он је умео да сецује дукат на игру; па како сваки карташ кад се заигра не пита чије су паре, а онај који добија ни да помисли да запита онога што губи чије су му и одкуд' му паре, то је побратим кад је стигао у епархијску столицу, предао надлежном само попов поздрав и писмо. — Тај човек се на несрећу попову не расрди на карташа кривца, него на попа.

Други му се малер опет десио: — послао зоб, што му је тражио један већи од њега, од тог руфета, што само иште а никад не даје, не за себе но за свог коња. Е ал' момак што је тај аманет носио није знао гди је кућа човеку, но упита једног ђаволана у вароши, а овај кад дочује и запита, коме се носи и ко шаље а он с цедуљом упути момка своје другу на крај чаршије. Овај испита момка па га пошље опет другом пријатељу и тако момак сиромасу посустане носећи зоб од једног до другог уз кикот целе чаршије.

Поп Парца се хтео разболети од муке и једа. — Ни-

фину графику, од које деца с банка падају и од које колера бежи у Индију; кад би се Кикинджани доселили у Нови Сад, онда би и „кикински програм“ био новосадски програм, те би онда и раздор међу рођеном браћом постао излишним; кад би се Чуружани настанили у овој вароши, онда би и њихове „буџе“ биле нама ближе, те би ми Новосађани боље пазили шта ћемо говорити и писати о нашој честитој браћи шајкашкој; кад би се Вуковарци овамо доселили, они би понели с собом и своје буваре крај Дунава, који им дају чисту, филтрирану Дунавску воду, те не би ми кукавни Новосађани морали пити Дунавску воду, у којој се пере чивутска вуна и ћурчијске коже и у којој се купају коњи и људи, јер се вода граби баш на тим местима.

Из целога се види, како би то красно било, кад би се сви Срби скупили у Нови Сад да живе. На ту мисао сам дошао видећи сад о изложби браћу са свију страна искупљену и веселу.

Сад сам хтео нешто о изложби. Не мораћу оставити за други пут, јер чисто већ гледим читаоца како сева, тегли се и дрема, па ако још реч-две напишем, знам да ће испустити лист из руке.

Аб.

У Ш Т И П Ц И.

§. Браћа Сомборци дођоше, певаше нам и одоше, тако, да нам све то сад изгледа као неки леп сан (премда нисмо спавали кад су они били код нас).

* * *

□ За време „Беседе“ била је у дворани таква тишина и гунгула, да нисмо ни чули, како је новосадска певачка дружина певала.

је ни шала била та два мале а, била су повод, те му једног дана рупи окружни прота, да му прегледа и попечати све црквене књиге, те да се конзисторија увери о њиховој чистоти и исправности а по тужби попове општине.

И једног даца, појаха поп коња и не казује куда ће, али појаша и три општинска заступника, међ којима је један био диндушманин попов — бивши кмет — и не казује ником куда ће. На крај села већ су обе противне партије сустигле се и видевши да не могу скрити једна од друге намеру, да потајно оладе, заједно се упутише епархијској столици.

Целог се пута ратосиљао поп такве пратње, једнако га је малер за малером сустизао. Прво срете владику, који је епархију обилазио, за тим га ђаволи преварише, те је у кафани шњима заједно вечерао мрсно, у петак, када дођоше попови заступници из конзисторије, да понуде противне стране да се измире и поп Парцу за „неморално поведење“ — јавно у петак мрсити у кафани — из грдише.

Даљи белај беше, што поп немаде гди спавати јер га изасланици општински — не хтедоше примити у своју још једину незаручену собу у механи. Парца мораде политирати клупу.

Ништа то. Таман је заспао а то га трже из сна див-

* * *
+ Од како је саграђена грандиозна жељезничка ћуприја код Новог Сада ја нисам видео грандиозније ствари, него што су хотелски рачуни за време ове наше изложбе.

* * *
○ Читаоци новина од неко доба страшно су нерасположени и нешто срдито бацају новине из руке. Дуго нисам могао да се сетим са чега је то, но сад видим да је с тога, што нема више загребачког сабора и оних везелих сцена на њему.

* * *
➤ Многе госпе купују на изложби својим мужевима — кецеље (за спомен).

* * *
+ Многоне не би шкодило и — преслицу купити.

* * *
× Него има на изложби за добре мужеве и лепих — папуча.

* * *
С Сваки се живи диви уметничким снагама Новосадским, јер су певачке дружине из Сомбора и Карловаца, Толингер из Кикинде, гђца Угљешинева из Будапеште и Дескашев из Загреба заиста осветлали образ — Новосађанима.

* * *
* Попу Кадиху замерају у „Српству“ што је изневерио народну странку и није одржао задату реч. Како би они то Кадиху замерили, кад већ и његово име каже да ће кадити (а разуме се већ коме).

* * *
△ У „Српству“ стоји, да је неко ноћу ударио једног познатог господина по глави. Али не кажу нам чиме је ударен, да није наопако обојком?

но црквено певање уз свештеничку јектенију. Попа је дуго мислио да спава и да то снови, за то се није мицао с места, али кад зачу да се поји као на опелу онда се мало уплаши и скочи.

Кад је устао имао је шта и видети. У механи седило је весело друштво младића које му је опело држало а на сред механе један грдни висок подофицир почео да му чита надгробно слово.

Испрва је хтео, да се не жести, но да окупи наредника, за ту злоупотребу обесвешћен његовог достојанства, те да се овај „одплати“ и да се тако наравнају; ал' тек сутра дан, кад и за тај случај њему у грех стадоше приписивати и кад виде, да му онакав антикрст, какав беше онај наредник, који би до сад већ био пуковник, да није због добротe двајест пута до сада запињао своју каријеру с редовском а завршавао с наредничким, па опет пик Јово на ново — кад виде дакле, да нареднику ни брига нити се може надати да ће га моћи заплашити да му плати потребне трошкове, — он онда употреби стару своју тактику — „с мутавима.“

Општински заступници тврдише невероватну ствар, која ми се тим пре не може веровати што су попови противници и заинтересоване личности, јер одкуд би они и могли знати, да су сви протоколи Парцини, који су били

□ На вечерњој забави у В. Кикинди од 17. јула у корист српске женске добротворне задруге пало је свега чистог прихода 18 ф. 36 новч. Кад се узме да у Вел. Кикинди има 14.000 Срба, онда човек мора завидети Чанговима, на које су Кикиндски Срби далеко више приложили. (Као што смо у своје време званично публику известили).

△ Још се нека ствар ових дана догодила у Вел. Кикинди, која нас неће до „Лаворике“ него до „пресијачког штапа“ дотерати. Ал' мучно нам је о томе писати!

+ Поводом неког „атентата“ у Вршцу показало се, да је неко „атенмама“.

Владар и удворица.

(Балада из старог, средњег и новог века.)

Владар се осори:

„Ћути, гаде вражи!

То ми не говори,

То су пресне лажи.“

Удворица ј' брго

Тај укор одув'о;

Пресну лаж је трг'о

Па је мало ск'ув'о,

Посолио два-три пута

Овај исти гнус, —

А владар га сад прогута

У медени кус.

3—1. 1.

Ђука. Шта чујеш бога ти о колери?

Шука. Чујем да је и она сама добила колеру те ће је скоро и нестати.

Ђука. Јеси ли ти читао приповетке из иљаду и једне ноћи?

Шука. Нисам, а шта ће ми! Ја идем сваки дан на изложбу женских рукотворина, што ју приредише наше миле и дичне Српкиње.

Ђука. Даклем српски министри обећаше, да ће Србија бити јако заступљена на изложби у Будапешти.

Шука. Јест сад су попустили, а сећаш ли се како су каштиговали некад српске чиновнике и владине потомце, који су се усудили отићи на етнографску изложбу у Москви?

Ђука. Но добро само, кад су сад променули назоре.

Један епиграм М. Витковића.

(Са мађарског.)

Поверишли свештенику душу

А лечнику тело,

Сигуран си да ћеш врло брзо

У рај стић' зацело.

Ив. М. П. Зија.

све избрљани, грубо радирани гди је било каквог „фелера“ и т. д. почели да се пречишћавају, да без сваких прљоти-на буду пред консисторијом и чисти. Ти исти заступници причале целим путем, да по §§ кривокукастим и кривоносастим не знам којим, ко фалзицира званичне протоколе иде 10 година на робију — ако му сврака мозак попије.“ Е а али попу Парци није сврака мозак попила — то није ни отишао на робију.

На послетку на једвине јаде и више по молби попо-вој, него по преставкама, тужбама и заклетвама целога села — би поп Парца премештен опет чак у други округ.

Највише се поплашио од повратка са друштвом, изасланицима општинским. У једну варошицу, кад су улази-ли морао је и поп ићи барабар ш њима а за њима су свирали цигани, које су дочепали на путу. Није рђаво ве-селити се и располагати — својом слободом и својим нов-цем у слободној земљи, али тек њему, као духовном лицу, то не пристоји.

Низ један брег код су слазили и Парца на пред во-дио коња за узду, лепо је баш осећао по леђима буботке од земље и шљунка, што су летили за њим, ал' изаслани-ци причаше у првоме селу са свим озбиљно, да нису још тог чуда доживели, да поред белог дана пада земља и десак из неба.

Целим друмом попов је коњ беснио и подигравао, баш као да му је која слаба страна наприком засута, ма да сиромачилаш није ни трунке сена, за 2-3 дана могао окусити, но се све трзао и фућао од јасала. Изасланици нагађаше, да је то цинцарин механџија мазао јасле с кур-јачом ил' медвеђом масти, да коњ не сме прилазити и да ну се штеди сено.

Близу села слеташе неколико пута на земљу непо-њатно како и кускун и седло попом заједно онако не би-рајући ни место ни положај — Изасланици су то тумачи-ли тиме што је коњ попов много воде пио па се морао опити . . .

Еле тако кад је поп стигао кући и кад га понадија целу ноћ оподелдоком трљала попи је од некуд било јасно, да нема станка више у селу и да му је живот туна у опас-ности. — Написао је молбу — и после неколико дана ка-зао Кривоју збогом.

Ал' не за навек. Требало је на крају крајева плати-ти све трошкове око толиких парница и кривица, ислеђе-ња и т. д. Поп Парца је и на даље имао вештих прија-теља и од уплива људи, који су га могли научити како ће надмудрити јадне и неке заступнике општинске.

Поп је дошао у општину. Дочепао једног по једног заступника општинског, да сад пошто је премештен не

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Песме једног калуђера.

VI.

Неко не мож' бит без вина,
неко женских без милина,
а ја у сред бола мога,
тражим тога оба двога.

Та ја нисам грешник таки
да о камен чело трем,
већ сам грешан као сваки,
ал поштено живим, грем.
Нисам злодјеј а ни папа,
језујита — ни то не,
Не бојим се крста, штапа,
ни попа ни владике.

Вршим тачно дужност своју,
као прави хришћанин —
ако пијем чашу коју,
то бар није још злочин.
Све обреде наше штудем,
високо и' ценим ја,
ја се често причешћујем
о том веће многи зна.

Још б' у мени горо жешће
православља свети жар,
да ј' причешће мало чешће
а да га је више бар.

Гиган.

З а ш т о ?

А. Из програма карловачке гимназије од ово две године дана види се, да тек 3—4 ђака имају најбоље владање: „у зорно“, а то је од како су заведене оцене из Загреба, док је пре тог далеко више ђака имало исту оцену примерно. — Зашто је то?

Г. Сигурно се ђаци стиже у-зор-ног владања (да им не би родитељи мислили, да долазе у зору кући).

п — ар.

терају ш њиме пизму и освету, а они су људи па треба да прогледају кроз прсте на слабости једног немоћног старца, а после не ваља неизмирен на онај свет одлазити, јер ко зна шта ког чека и кад ће се коме смрћи, па не треба носити грех на души. Дакле салетио их је чашћењем, мољакањем да се с њиме помире и да му на то један по један издаду општинским судом потврђена уверења.

Змија је преварила прву жену да узбере забрањену јабуку, а то ли неће просте људе, невинне марифетлуцима и ујдурмама, јер конзисторија је на основу горњих уверења општинских заступника (који су то као своју ствар сматрали) решила, да суд — општина плати парничне трошкове, као страна која је одустала од парнице.

Тако вам је то било и тако се то завршило. Ако није смешно оно је жалосно; па сад ко зна нека ми каже, или не ваља по или не ваља село, — или можда не ваљају они, који би то све могли поправити, али свака им је друга брига преча од те.

Пуктало.

Из предавања једног вероучитеља.

I.

Богати младић.

Младић неки приступи к Исусу и рече му: — *еј фетер Гавро, ти се данас оиет ниси очешљао* — рече му: Учитељу благи! — *ономад сам те за то отерао кући; океш и сад да те отерам.* — Шта да чиним да би имао живот вечни? А Исус му рече: — *Тошо, Тошо, немој хватати муве, већ слушај шта се говори!* — рече: Што ме зовеш благим; ти знаш да пико није благ, осим — *она тороклуша у последњој скамији, неће још никако да ућути* — осим један Бог. Ако желиш ући у живот а ти — *вуци се на поље, Глишо, да буде једаред мир* — а ти држи заповеди. А овај му рекне: — *неко ће данас извући лутрију* — рекне: А које заповеди? А Исус му возврати — *знам ја и оне, који су јуче били на ивицу* — возврати: Не уби, не чини прељубу, не кради, не сведочи — *торокливи вршачки свете, никад еам није доста разговора!* — не сведочи лажљиво, поштуј оца и матер — *ал ја ћу то већ јавити уривитељу* — и љуби ближњег свог као сам себе — *паметни сте као да су вас наили у Ставару, где се праве бране* — а младић му одговори: све сам ја — *и иуаница и калуждра имамо у школи, који на предавању славају* — све сам ја сачувао од младости. А Исус па то: — *у вашој глави има један тако безобразан и неучтив ирешарандски нос* — ако оћеш да будеш савршен, а ти — *покажи језик да га измеримо* а ти подај што имаш сиромасима, имаћеш онда благо на небу, па ајде — *види ти дугајлија, колико има сати* — ајде за мном. Кад чу то младић, оде жалостан, јер је — *госиођица Ана, ово неколико дана врло се много осврће* — јер је био врло богат. А Исус рече својим ученицима: заиста вам кажем: — *који су то сметењаци што ногама лукају?* није лако — *са оваким дедацима ни враг не може изићи на крај* — није лако богато ме ући у — *кокошињак је за вас, а не школа* — царство божије. Тако! За данас је ваља доста.

Прибележио

И.

Из Вел. Бечкерека.

Иса. Дали си читао у „Српству“ допис из В. Бечкерека?

Јова. Јесам.

Иса. Па како ти се свиди?

Јова. Знаш све је како тако, али једно није.

Иса. А шта то?

Јова. Тамо се вели. да су сви српски свештеници (осим једног) кортешовали за владиног кандидата. А треба да је: да су сви српски свештеници до једног кортешовали за владиног кандидата.

Јова. Шта мислиш Исо да ли су учитељи општински благодјејанци.

Иса. Нису.

Јова. Е видиш а председник срп. цркв. општине у В. Бечкереку сматра их као такове.

— вић.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

И В Е Р Ј Е.

Сад се много о колери говори. „Застава“ више доноси о њој, него о новосадској изложби.

Но једне немачке новине, које не уређује „анер фон унзере лајт“ чуде се, што се само говори о Cholera nostras — „cholera asiatica“ — и о тима само колерама лупају главу научењаци а о cholera semitica, која се тако свуда шири и немило нас тамани, нико се тако озбиљно и не стара!

Да ли има и за њу каквог доброг карбола?

Досетке, наивности и др. из дечија света.

(Продужење).

Моја мала нећака Љубица путовала недавно први пут кроз чортановачки и варадински тунел у Нови Сад, што јој се особито допадало. Кад је прву ноћ у кревет легла, да спава а она ми чак у другу собу довиче: „Течо! угаси свећу, да правимо тунел.“

Мали Алекса опеко прст на топлој пећи. Није јаукао само је мало кривио уста од бола, јер он је знао да је Хрвату и Србину срамота кукати за ма какву маленост (он је био Хрват). Његова тетка, да га утеши рече му: „пусти, пусти, проћи ће то кад се ожениш“ (тако се код нас каже деци у таким приликама.) Алекса се на то мало замисли па онда наједаред зграби тетку са руку, говорећи: „Ајдемо тетка, брзо у цркву да се венчамо“.

У јак. Је ли Ђоко хоћеш ли ти пушити кад будеш велики?

Ђока. А што ме питаш! — Видећеш.

У јак. Али ако ја донде умрем.

Ђока. Е па и онда ћеш видети од горе дим.

У нашој кући држи се стари обичај, да се навелики петак ништа не једе, догод звезде не изиђу; ни за децу нема изузетка.

Овај исти Степа гладовао је с нама заједно, али око 4 сата по подне већ му беше додијало трпети крчање прева, он уздахну па рече својој матери: „Ух, нано, ала је овај петак баш здраво велики“.

Још нешто о овом Стеви; али онда је био још врло мален.

Он дође к својој матери са кромпиром у руци говорећи: „Напави ми, нано. Напави ми нано!“

Мати му је била у послу, па га није ни слушала. Ал он заоупца: „Напави ми, нано. Напави ми нано.“

— А шта да ти направим? — Запита га мати у неко доба.

— Напави ми од компила сецела.

„Нећу, нећу кину!“ викао је наш Урош, момче од шест година.

— Али мораш је пити. Ако нећеш кину, добићеш грозницу.

„Па дај ми грозницу“.

— Видиш, Зорка, ти тако радо једеш меда, а знаш ли ти ко нам даје мед?

— Пчела.

— А од куд пчели мед?

— Купи га у дућану, код Чивутина Аврама.

За невољу солидан.

Познајете можда
Мог комшију Тану,
Он не пије вина
Нигда на дивану.
Вино добру вољу
Међу браћом крепи,
Ал наш браца Тана —
Од истине стрепи.

П — ар.

Картање је дангуба.

А. Картањем се губи време, —
Боље да се спава.
Јест', веруј ми, картање
Дангуба је права.

Б. Верујем ти, брате;
И ја мислим тако.
Нарочито док се меша
Дангуби се јако.

А. Даклем ти си дао оставку само тога ради да можеш бити слободан.

Б. Тако је. Али од како не примам плату увидео сам да је златна слобода, без сребрнога додатка врло гвоздена.

Жао му је.

Муж дошао после поноћи из крчме кући, па кад је легао он поче дубоко да уздише.

Жена се усуди па га запита: Је ли, човече, теби је канда нешто тешко, нешто жао?

— Тако је.

— Па реци ми, потужи ми се.

— Знаш жено, данас је пиво ванредно добро било, па сад ми је жао што нисам бар још две чаше попио.

Из филаделфије.

Један младић у Филаделфији буде тужен што је обећао девојци да ће је узети, па сад неће. Младић је био адвокат, те се пред судом лепо извукао из неприлике. Он рече: Истина је ја сам тој девојци обећао да ћу је узети, то сам јој обећао у недељу 20 маја ове године. Али славном је суду добро познат параграф који забрањује да се недељом не смеју правити никакви уговори, а ако се ипак направе, да немају вредности.

Па онда реци да није добро бити адвокат!

Из школе.

Учитељ. Како се ти зовеш?
Ћак Лаза Попарић.
Учитељ. А шта ти је отац?
Ћак. Мој је отац умр'о.
Учитељ. А шта је био пре?
Ћак Пре је био жив.

Лепа утеха.

Болесник. Молим вас г. докторе, надатели се ви заиста да ћу ја оздравити.

Доктор. Да богме. (извадивши из шнага лист артије пуне разних бројева.) Ево видите, од ове болести, коју ви имате оздрави један перценат т. ј. од стотине болесника један.

Болесник. Ох, та то је врло травава утеха.

Доктор. Боже сачувај. Напротив ви сте средан човек. Јер ја сам до сад имао управо 99 оваких болесника сви су умрли и тако по статистичком рачуну ви, као стотинити треба да оздравите.

Новије књиге

припослане уредништву на приказ.

Русо, Песталоци, Каменски. Педагошка студија. Написао проф. М. Миловановић. Београд парна штам. задруге штамп. радника 1884.

Историја српскога народа. Књига I. (жупанијско време.) Написао П.Сл. Срећковић. Издало Српско уч. друштво у Београду. Штампарија краљ. Србије 1884. Цена 3 дин.

Гласник Српск. ученог друштва. Књига 56 У Београду, Штампарија кр. Србије. 1884. — Цена 2 дин.

Критика на историју света М. Зечевића. Написао Ј. Ђорђевић. У Н. Саду, срп. штамп. дра Св. Милетића. 1884

Како се ваља чувати и лечити од колере. За народ написао др. Илија Огњановић. у Н Саду. Издање књиж. Л. Јоцића и др. Цена 20 н.

СРПСКА МОЛИТВА песма Змај-Јована Јовановића за гласовир просто по мелодији написао Др. Јован Пачу и посвећује Змај-Јовану Јовановићу. Издање српске књижевне Браће М, Поповића у Н. Саду. Цена 80 новч.

Српско-Хрватски листови, које уредништво у замену добија, ово су:

ГЛАС ЦРНОГОРЦА, лист са политику и књижевност Излази на Цетињу једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Претплату на оба листа ваља слати поштанском упућеницом на Петра Рамадановића у Котор. (Boche di Cattaro).

СРПСКИ ЛИСТ, излази у Задру једаред недељно на читавом табаку. Цена му је годишње 6 фор. Издавалац и одговорни уредник Саво Бјелановић.

ЦРНОГОРКА, лист за књижевност и забаву. Уредник Јован Павловић. Излази на Цетињу једаред недељно на целом табаку. Годишња цена 6 фор.

СРПСТВО, лист за материјалне и просветне интересе народне. Уредник Лаза Нанчић. Излази у Вршцу једаред недељно на читавом табаку. Годишња цена 6 фор.

НАШЕ ГОРЕ ЛИСТ, недељни лист за просветне и привредне цели. Излази у Панчеву једаред недељно на читавом табаку. Издавалац и одговорни уредник Јован Поповић. Годишња цена 4 фор.

ПРЕОДНИЦА, лист за уметност, забаву и поуку, уредник Драг. Ј. Илић. Издавалац М. В. Поповић. Излази у Београду три пута месечно, свакад на читавом табаку. Годишња цена 6 фор.

САРАЈЕВСКИ ЛИСТ, излази у Сарајеву три пута у седмици. Званичан лист земаљске владе. Годишња цена 8 фор. Цео садржај штампа се на поредо латиницом и ћирилицом.

DRAŠKOV RABOŠ, list za svakoga. Izlazi u Spljetu dva puta mjesečno Godišnja cijena 2 fl. Vlasnik-izdavalac i odgovorni urednik Jovo Metečić, коме и предплату ваља упућивати.

NAPREDAK, časopis za učitelje, uzgojitelje i sve prijatelje mladeži. organ „Hrvatskoga pedagogijsko-književnoga sabora“. Izlazi u Zagrebu svakoga 1. 10 i 20 dana u mjesecu. Godišnja cijena 5 fl.

НАРОНО ЗДРАВЉЕ, издаје санитетско одељење министарства унутрашњих послова, одговорни уредник Др. Владан Ђорђевић. Излази у Београду сваке седмице једаред на читавом табаку, а цена му је годишње 10 динара.

SLOVAN, излази у Љубљани сваке недеље на читавом табаку. Цена годишња 4 фор. Издавалац и власник Иван Хрибар, коме и предплату ваља упућивати.

VIENAC zabavi i pouci. Izlazi u Zagrebu svake nedelje na dva arka, Donosi svaki broj dve lepe slike. Godišnja cijena 7 for. Izdaju i uredjuju V. Klaić i M. Maravić.

SLOVINAC izlazi u Dubrovniku 1. 11 i 21 svakog mjeseca. Cijena mu je 5 for. godišnje. Odgovorni urednik Vjekoslav Pretner. Izdavalac tiskarna Dragutina Pretnera.

СРПСКИ ЗАБАВНИК, издаје и уређује га Душан Роговић. Излази у Загребу сваког 5, 15 и 22 дана у месецу. Годишња цена 4 фор. Рукописи и предплата шаљу се уреднику у Загреб жупанијска улица бр. 4.

САДАШЊОСТ, недељни лист за просвету, привреду и забаву народну. Излази у Бел. Кијинди, куда и предплату ваља слати на име самог уредника г. Паје Петровића. Цена је листу 3 фор. на читаву годину.

НОВА КЊИГА**ОСНОВНО НАЧЕЛО**

КРИТИЧКИ УВОД У ОПШТУ ФИЛОСОФИЈУ

НАПИСАО

Др. ЛАЗА КОСТИЋ.

ЦЕНА 60 НОВЧ.

Ко поручи на распродају најмање 10 комада ових књига, рачуна му се комад по 40 новч. Поједине комаде шаљемо у крстоплету Франсо кад нам се 60 новч. унапред пошље. Наручбине ваља упућивати

Штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

Цена 28 новч.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као:	
Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 "
Црквено-слов. буквар са читанком ново издање	16 "
Читанка за други разред српске осн. школе	24 "
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 "
" " " 4.-ог " " "	8 "
" " " 5.-ог " " "	10 "
" " " 6.-ог " " "	8 "
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 "
Велика катавасија	1.— "
Мала катавасија	20 "
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— "
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10 "
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 "
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 "
Нове метарске мере	10 "

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижевни радат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижеарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

СВЕДОЦБА.

Потписани овим изјављују, да су на основу тачног истраживања дошли до закључка, да је папир за смотке „Le Houblon“ из француске творнице папира за смотке господe Sawley & Henry у Парису, особите каквоће и да нема у њему никаквих страних саставних делова нарочито пак штофова, који би здрављу шкодили.

У Бечу, 24. маја 1884.

Др. Ј. Ј. Посл, с. р.

ред. јаван професор хемијске технологије на ц. кр. техничкој великој школи.

Др. Е. Лудвиг, с. р.

ц. кр. професор медицин. хемије на бечком свеучилишту.

Др. Е. Липман, с. р.

ванпред. професор хемије на бечком свеучилишту.

(Правоважаност горњих потписа потврђена је од Др. Ј. Формана, ц. кр. бележника у Бечу. Горња сведоцба потврђена је од ц. кр. министарства спољашњих послова и од француског посланства у Бечу 28. маја 1884.

1—

ОГЛАСИ.

СТАКЛАРСКА РАДЊА ЂОРЂА ДАВИДОВЦА,

пресељена је сада преко пута од досадашњег локала, у кућу госпође удове Стефановић у Ђурчијској улици.

Променом већега локала увећао сам своју радњу у свима сортама, а нарочито у стаклу, порцелану, огледалима, лампама, оквирима и т. д. Сви стакларски послови примају се на израду уз најумеренију цену и солидну послугу. Према томе молим за многобројну посету.

С поштовањем
Ђорђе Давидовац, стаклар.

НАЈБОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПРАВИ
LE HOUBLON
ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од SAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете прави, ако је на сваком листу отисак Le Houblon и ако сваки картон има марку штитицу и сигнатуру.

500 FEUILLES
FORMAT FRANÇAIS
SAWLEY & HENRY C. FABRIQUE PARIS.
Fac-Similé de l'Etiquette

Sawley & Henry
Propriété du Brevet.
SEULS FABRICANTS.
17 Rue Beranger à PARIS.

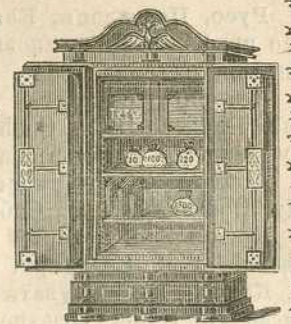
3—36

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једнојдо сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

18—33